

Nieuwsbrief 11, Zwakke Schakels Zeeland – juli 2007

West Zeeuwsch-Vlaanderen

Ontwerp-Kustversterkingsplan verwacht in september

Fase 2 van de planstudie Zwakke schakels West Zeeuwsch-Vlaanderen nadert de afronding. Verschillende kustversterkingsmogelijkheden zijn in het milieueffectrapport uitgewerkt en onderling vergeleken. Eind 2006, begin 2007 heeft de projectgroep Zwakke Schakels West Zeeuwsch-Vlaanderen met B&W van Sluis, het Dagelijks Bestuur en de Algemene Vergadering van het waterschap Zeeuws-Vlaanderen, met het rijkspartneroverleg en met de direct betrokkenen hierover gesprekken gevoerd. Vervolgens zijn voorkeursalternatieven vastgesteld. Deze zijn verder uitgewerkt en op basis van verschillende onderzoeken aangepast en uitgewerkt. Hieronder wordt per deelgebied aangegeven voor welke oplossing is gekozen.

Cadzand

Begin 2007 is gekozen voor zeewaartse duinen bij Cadzand, waarbij de dijk als duin wordt gerekend en zeewaarts wordt verbreed. Bij nadere uitwerking in het MER en het ontwerp-kustversterkingsplan bleef de vraag bestaan of de hoeveelheid zand die hiervoor aan weerszijden van de uitwateringsgeul nodig is wel gegarandeerd kan worden. Door voor de dijk een harde steunberm aan te brengen, blijft de veiligheid gewaarborgd. Deze wordt naderhand

bedekt met zand. Daarbij zal het (kleine) duingedeelte ten westen van het gemaal verdijkt (wel afgedekt met zand) moeten worden.

Herdijkte Zwarte Polder

Bij de Herdijkte Zwarte gaat de voorkeur vooralsnog uit naar een deels zeewaartse versterking, waarbij aan de Noordzeezijde zand voor de dijk wordt aangebracht dat door middel van een strekdam wordt vastgehouden. Aan de kant van de Verdrongen Zwarte Polder wordt de dijk versterkt via een landwaartse duinenrij.

Er is nog onduidelijkheid over of in alle omstandigheden voldoende zand vóór de dijk blijft liggen. Nader onderzoek en overleg met deskundigen is nog nodig voor een definitieve keuze kan worden gemaakt.

Nieuwvliet-Groede

Hier is begin 2007 gekozen voor een combinatiealternatief met een landwaartse zandige versterking in het meest westelijke deel en een zeewaartse zandige versterking in het oostelijke deel van dit kustvak. In de praktijk blijkt dit echter grote inpassingsproblemen te geven bij de reeds aanwezige bebouwing. Moeilijkheden kunnen worden voorkomen door tussen de landwaartse duinen en de zeewaartse duinen een dijkgedeelte te laten bestaan. Ook hier is nog verder onderzoek nodig voor een definitieve keuze gedaan kan worden.

Breskens

Bij Fort Frederik Hendrik is gekozen voor zeewaartse dijkversterking. De huidige (lange) kering langs het Veerplein wordt versterkt. Vóór de dijk bij de Strange wordt, net als in Cadzand, een steunberm aangebracht om deze constructie nog sterker te maken.

Procedure

Met name over de keuze en de aanpassing van de plannen voor de Herdijkte Zwarte Polder en Nieuwvliet-Groede wordt in ambtelijke en bestuurlijke kringen nog overlegd. Naar verwachting zijn de plannen in september 2007 zover dat ze ter inzage kunnen worden gelegd.

Zuidwest Walcheren

Stand van zaken

Het afgelopen half jaar zijn (voor)ontwerpen gemaakt voor de versterking van de acute zwakke schakels Westkappelse zeedijk en Nolle-Westduin¹. Tijdens twee goed bezochte openbare informatieavonden hebben belangstellenden en belanghebbenden hierover kunnen meeprenen. Op 24 april 2007 ging het in Domburg over de Westkappelse zeedijk. Op 12 juni in Vlissingen stonden de plannen over Nolle-Westduin centraal. Naast de plannen van Zwakke Schakels, stond de basisstructuur Nolle-Westduin, die de gemeente Vlissingen in de maand juni de ter inzage heeft gelegd, centraal.

Intussen zijn de voorontwerpen en de kostenramingen van de kustversterking ter goedkeuring voorgelegd aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De reactie hierop wordt binnenkort verwacht. Het waterschap Zeeuwse Eilanden is nu voor beide deelgebieden Ontwerp Kustversterkingsplannen aan het opstellen. Voor de gemeente Vlissingen laat het projectbureau een voorontwerp bestemmingsplan opstellen. Parallel daaraan wordt nog een aantal onderzoeken afgerond.

Vanaf eind augustus tot begin oktober 2007 liggen de ontwerpplannen ter inzage en is inspraak mogelijk. Ook zullen in september inspraakavonden georganiseerd worden. Deze zullen worden aangekondigd in de PZC en huis-aan-huisbladen. In 2008 zal het waterschap Zeeuwse Eilanden met de uitvoering beginnen. De details hiervan zullen in september bekend worden gemaakt.

¹ Meer detail en achtergronden zijn te vinden op de website [www.zeeland.nl/zwakke schakels](http://www.zeeland.nl/zwakke_schakels).

Ontwerp Westkappelse zeedijk

De bestaande smalle en harde zeewering wordt in zeewaartse richting verbreed met zand. Door een breed zandpakket voor de dijk te leggen wordt de golfoploop zodanig verminderd, dat de dijk de eerstkomende 50 jaar niet verhoogd hoeft te worden. Voor een deel van de dijk ontstaat een droog strand. Vóórdat het zand wordt opgespoten zal eerst de glooiing van de dijk versterkt worden door het projectbureau Zeeweringen.

Op de hoek (bij het ijzeren torentje) kan geen strand worden aangelegd omdat de erosie daar te sterk is. Op deze plaats wordt de dijk overslagbestendig gemaakt met open asfalt beton, zodat golven die over de dijk slaan, geen schade aan de binnenkant van de dijk kunnen veroorzaken. De verharding wordt daarna met zand afgedekt.

Als gevolg van de zachte zeewaartse versterking wordt in de noordelijk gelegen kustvakken ook enige strandaangroei verwacht. Dit is niet alleen positief voor de recreanten, maar ook voor de toekomstige

zeewaartse versterking van dit duingebied. Er ontstaat een robuuste kust waar ook op langere termijn de gevolgen van klimaatverandering goed kunnen worden opgevangen.

Enkele gegevens:

Benodigde hoeveelheid zand:	2,2 miljoen m ³
Overslag bestendig maken:	40.000 m ² open asfalt beton, afgedekt met zand
Lengte panoramaweg:	1,8 km
Totale kosten:	€ 17,5 miljoen (incl. BTW)
Uitvoering van de werken:	gepland in 2008

Impressieschets Westkappelse zeedijk (Eric Rootselaar)

Panoramaweg

Als extra impuls voor de aantrekkelijkheid van het gebied voor bewoners en toeristen wordt een panoramaweg over de dijk aangelegd. Vanaf deze route kunnen automobilisten, fietsers en wandelaars genieten van het uitzicht over de zee, en over het eiland Walcheren. Momenteel wordt gewerkt aan een verkeersveilig ontwerp.²

Onderhoud

De panoramaweg wordt beheerd door Waterschap Zeeuwse Eilanden. Het (droge) strand zal worden

² De impressieschets wordt omstreeks 15 juli vernieuwd en is dan te zien op onze website www.zeeland.nl/zwakkeschakels.

onderhouden en beheerd door de Stichting Strandexploitatie Walcheren. Het nieuwe strand lijkt vooral interessant te worden voor surfers. Enkele rijen paalhoofden zullen grotendeels onder het zand verdwijnen. Naar verwachting zal het rijk de nieuw ontstane kustlijn onderhouden.

Goed voor de natuur

Het gedeeltelijk verzanden van de dijk is goed voor de natuur, zowel voor als achter de dijk. Over de dijk stuivend zand draagt bij aan de daar in uitvoering zijnde natuurontwikkeling (Westkapelle-Vroon). Die natuur wordt vooral interessant voor vogels. Het bestaande vogelkijkpunt op de dijk wordt verbeterd en zo ingericht dat zowel aan zee- als aan landzijde de vogels goed kunnen worden geobserveerd.

Ontwerp Nolle-Westduin

De duinen (Westduin) en Nolledijk worden landwaarts versterkt. Het waterschap Zeeuwse Eilanden heeft hiervoor een voorontwerp gemaakt. In samenhang hiermee heeft de gemeente een ruimtelijke basisstructuur voor het gebied ontworpen.

Hoofdelementen van de kustversterking

- Achter de duinen wordt een forse hoeveelheid zand aangebracht. Dit wordt vanuit zee direct achter het bestaande duin opgespoten, waarbij het zoute water wordt teruggepompt naar zee. Van te voren wordt het bestaande bos en struweel gekapt. Het nieuwe duin wordt direct aangeplant met helmgras.

Impressieschets werkzaamheden Westduin (A. Houwing, gemeente Vlissingen)

- De Nolledijk wordt op 2 manieren versterkt. Aan de zeezijde wordt de glooiing versterkt (door projectbureau Zeeweringen). Aan de landzijde wordt de dijk verhoogd en overslagbestendig gemaakt. Daarna wordt deze ingepakt met zand.

Enkele gegevens:

Benodigde hoeveelheid zand:	530.000 m ³
Overslag bestendig maken:	60.000 m ² open asfalt beton, afgedekt met zand
Natuurcompensatie:	12 hectare
Totale kosten:	€ 17,85 miljoen (incl. BTW)
Uitvoering van de werken:	in 2008 en 2009

Hoofdelementen van de ruimtelijke basisstructuur

- *Bereikbaarheid.* De kust wordt ontsloten via de zogenaamde slagenstructuur. Er komen drie slagen: Galgeweg, Verlengde Burgemeester van Woelderenlaan en President Rooseveltlaan. Bij de slagen komen parkeervoorzieningen, fietsenstalling en enige voorzieningen als toiletten, informatieborden en/of kleinschalige horeca. De doorgaande weg onderlangs de duinen wordt opgeheven en vervangen door een op de boulevards aansluitende doorgaande fietsroute. Deze zal tevens als onderhoudsweg voor de zeewering en als route voor

hulpdiensten fungeren. De ca. 380 parkeerplaatsen die verdwijnen komen terug op nieuwe of uitgebreide parkeerterreinen bij de slagen. Gekoppeld aan de slagen komen goed toegankelijke strandovergangen. Bij de Burgemeester van Woelderenaan komt een rotonde.

Basisstructuur Westduin/Nolle (opgesteld door gemeente Vlissingen)

- *Natuurcompensatie.* Het deel van het bos, dat door de kustversterking verloren gaat, wordt zoveel mogelijk aansluitend aan het duingebied gecompenseerd. Het gaat om ca. 12 hectare natuurcompensatie. In aanvulling daarop wordt de mogelijkheid verkend het hele gebied Westduin in te richten als natuurpark. Daartoe moet de grond in het gebied verworven kunnen worden.
- *Bebouwing.* Hotel Westduin blijft ongemoeid. Voor het eetcafé “Hoge Duinen” wordt in overleg met de eigenaar naar een vervangende locatie gezocht. Verplaatsing van het tennispark is uiteindelijk niet noodzakelijk gebleken. Het tennispark zal ook voor de auto (bestemmingsverkeer) bereikbaar blijven, en er kan geparkeerd worden (uitsluitend door bezoekers van het tennispark). Om eventuele wind- en zandhinder te beperken zal een windscherm worden geplaatst. Het bestaande opslagterrein van het waterschap komt te vervallen.

Impressie nieuwe duinen (A. Houwing, gemeente Vlissingen)

Kustgebied Westkapelle-Zoutelande

Het kustgebied tussen Westkapelle en Zoutelande is geen acute zwakke schakel, maar na 2020 kan ook hier kustversterking noodzakelijk zijn. In het Kustplan Zuidwest Walcheren is een voorkeur uitgesproken voor landwaartse versterking. De gemeente Veere heeft opdracht gegeven aan adviesbureau BRO, om een ruimtelijke visie uit te werken voor dit toeristisch zeer belangrijke gebied, dat de werknaam Houtenburg heeft gekregen. Het kustplan Zuidwest Walcheren wordt hierbij o.a. als vertrekpunt genomen. De gemeente Veere zal u in het najaar van 2007 hier verder over informeren.

Tentoonstelling Polderhuis Westkapelle vernieuwd

In het Dijk- en Oorlogsmuseum in Westkapelle, gevestigd in het 'Polderhuis', vindt u een presentatie van het project Zwakke Schakels. Eind juli zal de informatie op de grote panelen worden vernieuwd. U krijgt dan een overzicht van de ontwerp-plannen in woord en beeld. Wanneer in september de ontwerp-kustversterkingsplannen ter inzage worden gelegd, kunt u hiervoor ook in het Polderhuis aan de Zuidstraat in Westkapelle terecht.

Afronding van de planstudie

Per 1 oktober 2007 zal het projectbureau Zwakke Schakels Zeeland worden opgeheven. De planstudie is dan na 3 jaar afgerond, en de uitvoering kan worden voorbereid. De regie over de uitvoering zal bij de beide Zeeuwse Waterschappen komen te liggen. Zij zijn inmiddels begonnen met het voorbereiden van de projectorganisatie daarvoor.

In de laatste nieuwsbrief van september 2007 zullen we hier op terugkomen.

Het project Zwakke Schakels Zeeland is een initiatief van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W). Het ministerie treedt op als financier en is verantwoordelijk voor de aansturing van de realisatie van de studies voor de zwakke schakels. De regierol bij het uitvoeren van de studies is weggelegd bij Provincie Zeeland vanwege hun beleidsmatige rol in de ruimtelijke planvorming en hun toezichhoudende taken op de primaire waterkeringen en de ruimtelijke ordening. Daarnaast spelen de gemeenten Sluis, Veere en Vlissingen en de Waterschappen Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuwse Eilanden een actieve rol in de planvorming.

